

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35539
Nom: Guia de lectura del text literari
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Comentari de textos II	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PERIS BLANES JAUME

BAUTISTA BONED LUIS

RESUM

Aquesta assignatura s'insereix en la matèria *Comentari de textos*, els continguts dels quals s'orienten, amb el seu signe metodològic, que l'estudiant aprofundeixi en la seva formació lectora, i assoleixi una adequada capacitat o competència instrumental en modalitats bàsiques de l'acostament analític a textos de varia tipologia, sigui per determinar-ne els peculiars usos literaris o bé les formes específiques de la formació. Alhora, pretén motivar i guiar les capacitats creatives i estimular el coneixement i l'experimentació amb formes i llenguatges propis dels nous suports que ofereix l'era de la informació.

Guia de Lectura del Text Literari se centra a oferir una proposta metodològica que capaciti per a la interpretació dels codis genèrics, tipològics i estilístics que caracteritzen l'obra literària en les diverses formalitzacions.

En analitzar la relació entre literatura i societat, esta assignatura aspira a desenvolupar una

mirada crítica davant les representacions literàries i molt especialment en el relacionat amb les representacions de gènere, raça i classe social. En eixe sentit, l'assignatura té en compte especialment els Objectius de Desenvolupament Sostenible número 5 i 10. En concret, el desenvolupament de ferramentes d'anàlisi crítica de les representacions de gènere té com a objectiu contribuir a "terminar amb les formes de discriminació contra les dones i xiquetes". Al mateix temps, el desenvolupament de ferramentes d'anàlisi de les representacions de raça i classe social tracten de contribuir a la "reducció de les desigualtats" tant econòmiques com basades en criteris ètnics o del color de la pell.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Avaluar críticament l'estil d'un text i per a formular propostes alternatives.

Conèixer i aplicar els corrents i metodologies de la teoria i crítica literàries.

Coneixer la crítica textual i l'edició de textos en espanyol.

Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua espanyola.

Conèixer la literatura i el teatre en llengua espanyola.

Coneixer les tècniques i mètodes d'anàlisi en textos literaris i no literaris i la seua aplicació en l'àmbit de l'espanyol.

Elaborar correctament i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la

seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.

Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Literatura, text i sentit

Es proposarà una reflexió analítica sobre el concepte de literatura i el mode en què els textos literaris produïxen sentit i impacten en la sensibilitat.

2. Anàlisi detallada del text narratiu i els seus formantes

Conceptes, marcs metodològics i claus analítiques entorn de les particularitats i el funcionament del text narratiu, amb especial atenció a la novel·la i el relat breu, però també a formes narratives de no ficció.

3. Anàlisi detallada del text poètic i els seus formantes

Conceptes, marcs metodològics i claus analítiques entorn de les particularitats i el funcionament del text poètic, amb especial atenció a la veu poètica, l'estructura del text i la seua temporalització.

4. Literatura, discurs i societat

Conceptes i marcs metodològics sobre la relació entre literatura i context social. Modes d'interacció entre la imaginació literària i la imaginació social.

Aquests continguts es reflexen en els següents RESULTATS D'APRENTATGE:

- Ser capaç de debatre sobre el concepte de cànon i la consideració de clàssic en l'àmbit literari.
- Ser capaç d'aplicar la metodologia i terminologia de la teoria i crítica literària en l'anàlisi dels discursos literaris.
- Tindre la capacitat d'usar la llengua espanyola per a expressar correcta i adequadament juís

crítics en diferents contextos de comunicació i difusió.

·Ser capaç d'avaluar estilísticament un text o discurs, la coherència i adequació.

·Ser capaç d'analitzar crítica i reflexivament textos diversos, atesos els factors constitutius del llenguatge i a la seua relació amb altres discursos.

·Tindre capacitat de manejar informació bibliogràfica pertinent, especialitzada i actualitzada.

·Ser capaç d'elaborar correcta i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus en espanyol.

·Tindre capacitat d'utilitzar les produccions literàries per a reflexionar sobre diferents problemàtiques rellevants en la societat actual.

·Ser capaç d'interpretar la literatura i percebre els valors ètics, socials i històrics.

· Ser capaç d'usar adequadament la terminologia clau de l'anàlisi literària i lingüística, basada en el desenvolupament contemporani de la crítica, la teoria literària i la tradició filològica.

· Ser capaç de reconèixer les característiques dels diferents gèneres discursius i literaris, així com els mecanismes bàsics d'exposició i argumentació.

· Ser capaç d'assumir diferents rols en el desenvolupament de projectes d'equip.

-Ser capaç de defensar un plantejament i utilitzar adequadament, de manera oral i escrita, mecanismes discursius de caràcter persuasiu.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Pràctiques a l'aula	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	70,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent d'esta matèria s'organitza a partir d'activitats formatives que comprenen:

Activitats formatives presencials:

1. Classes teòriques: sobre els continguts específics del temari, l'exposició dels aspectes i problemes més rellevants sobre aquest tema, l'estat de la qüestió i l'acostament crític que correspon a cadascun d'ells. En elles s'estimularà la problematització i discussió dels conceptes proposats per a promoure en la mesura del possible la participació i la implicació del grup. Per a l'adequat seguiment d'estes classes, es recomana l'estudi de la bibliografia complementària.
2. Classes pràctiques: anàlisi i comentari de textos literaris i crítics, problematització dels conceptes proposats, orientació pràctica de les lectures obligatòries, exposició de treballs individuals o col·lectius i posterior discussió amb el grup. L'anàlisi d'este material i l'actualització dels conceptes presentats en les sessions teòriques es prendran com a marc per al debat en estes sessions pràctiques, amb la finalitat d'estimular la reflexió i l'aprenentatge actiu de l'alumnat. El professorat podrà recomanar lectures prèvies o complementàries que susciten el debat.
3. Activitats grupals: els professors podran proposar activitats en grup d'escriptura, de problematització o anàlisi de categories literàries.
4. Tutories, orientades a l'aprenentatge de la cerca d'informació bibliogràfica per a l'estudi, a resoldre dubtes i problemes metodològics, a la correcta preparació de l'examen, a l'elaboració de treballs i projectes d'investigació, etc.

Activitats formatives no presencials: consistiran en la lectura dels textos literaris, localització i estudi de la bibliografia secundària, elaboració de treballs voluntaris individuals o en grup, assistència a conferències, exposicions, etc., preparació de l'examen, etc.

AVALUACIÓ

-Cada professor delimitarà el contingut de les activitats avaluable durant el curs, l'avaluació del qual suposarà el 40% de la nota final. La resta (60%) correspondrà a l'examen final.

-L'examen de l'assignatura consistirà en una sèrie de preguntes en què els estudiants hauran de posar en pràctica les eines d'anàlisi literàries desenvolupades al llarg del curs

-En cas d'aprovar les activitats i suspendre l'examen, la nota obtinguda en estes es mantindrà en la 2a convocatòria. En cas de suspendre les activitats o de no presentar-les, cada professor determinarà, amb suficient antelació, la manera de recuperar-les en 2a convocatòria.

-L'avaluació de les activitats i l'examen final es basarà en el correcte desenvolupament dels continguts del programa, dels temes plantejats en classe i de la bibliografia complementària.

-Tant en l'examen com en les activitats es valorarà, a més dels continguts aportats, l'elaboració de l'exposició temàtica, la densitat conceptual, la coherència en l'argumentació crítica, la pertinència i precisió dels comentaris textuais i la integració de la bibliografia recomanada. Les faltes d'ortografia i la mala redacció seran motiu de suspens.

-Igualment serà motiu de penalització l'ús de fonts sense cita de procedència i la transcripció indiscriminada de qualsevol informació l'origen de la qual no es detalle adequadament, inclosa aquella generada per intel·ligència artificial. Per a actuar davant tota forma de plagi o actuació deshonest es remetrà al protocol contra pràctiques fraudulentas de la UV: <https://www.uv.es/sgeneral/protocols/c83sp.pdf>

-Per a aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari aconseguir almenys una puntuació de 5 sobre 10 en l'examen final.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

L'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en este curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

BIBLIOGRAFIA

BÁSQUES

Alberca, Manuel. *El pacto ambiguo: de la novela autobiográfica a la autoficción*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2007.

Azaustre Galiana, A. y Casas Rigall, J.: *Manual de retórica española*, Barcelona, Ariel, 1997.

Bobes Naves, M.ª C.: *La novela*, Madrid, Ed. Síntesis, 1993.

Eagleton, Terry. *Cómo leer literatura*. Editorial Planeta, 2016.

Eagleton, Terry. *Cómo leer un poema*. Ediciones Akal, 2010.

Eco, U.: *Lector in fabula. La cooperación interpretativa en el texto narrativo*, Barcelona, Lumen, 1987;

- Eco, Umberto. *Obra abierta*, Barcelona, Lumen, 1985.
- Escandell, Daniel. *Escrituras para el siglo XXI: literatura y blogosfera*. Madrid, Iberoamericana /Vervuert, 2014.
- Garrido Domínguez, A.: *El texto narrativo*, Madrid: Síntesis, 1993.
- Genette, G.: *Figuras III*, Barcelona: Lumen, 1972.
- Kermode, Frank. *El sentido de un final: Estudios sobre la teoría de la ficción*. Editorial Gedisa, 2023.
- López-Casanova, A.: *El texto poético. Teoría y metodología* (Colegio de España); *Macrotexto poético y estructuras de sentido* (Tirant lo Blanch).
- Peris Blanes, Jaume. "Literatura y testimonio". *Puentes de crítica literaria y cultural*, Nº. 1, 2014, págs. 10-17.
- Pozuelo Yvancos, J.M.: *Poética de la ficción*, Madrid, Síntesis, 1993.
- Pozuelo Yvancos, J.M.: *Teoría del canon y literatura española*, Madrid, Cátedra, 2000.
- Rancière, Jacques. *Política de la literatura*. libros del Zorzal, 2011.
- Sánchez Piñol, Albert. *Les estructures elementals de la narrativa*. Editorial La Campana, 2021.
- Schaeffer, Jean-Marie. *¿Por qué la ficción?* Madrid, Lengua de Trapo, 2002.
- Schaeffer, Jean-Marie, *¿Qué es un género literario?* Madrid, Akal, 2006.
- Sullà, E. (ed.): *Teoría de la novela. Antología de textos del siglo XX*, Madrid, Ed. Crítica, 1996.
- Tacca, O.: *Las voces de la novela*, Madrid, Ed. Gredos, 1985.
- Volpi, Jorge. *La invención de todas las cosas. Una historia de la ficción*. Madrid: Alfaguara.

COMPLEMENTÀRIES

- Bajtin, M.: *Estética de la creación verbal*, México, Siglo XXI, 1985.
- Bal, M.: *Teoría de la narrativa* (Ed. Cátedra).
- Barthes, R. et alii: *Análisis estructural del relato*, Buenos Aires, Tiempo Contemporáneo, 1974.
- Barthes, R.: *El grado cero de la escritura*, Buenos Aires, Siglo XXI, 1973.
- Calles, Juan María: *La modalización en el discurso lírico*, Biblioteca Miguel de Cervantes, Edición digital, Universidad de Alicante, 2002.
- Casanova, Pascale. *La República mundial de las Letras*. Barcelona: Anagrama, 2001.
- Eco, U.: *Lector in fabula. La cooperación interpretativa en el texto narrativo*, Barcelona, Lumen, 1987; *Obra abierta*, Barcelona, Lumen, 1985.
- Estébanez Calderón, D., *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Alianza, 1996.
- Foucault, M.: *Las palabras y las cosas*, Madrid: Siglo XXI, 1978.
- García Berrio, A. y Huerta Calvo, J. *Los géneros literarios: sistema e historia*, Madrid, Cátedra, 1992.
- Mignolo, W, D.: *Elementos para una teoría del texto artístico*, Barcelona, Crítica, 1978.
- Peris Blanes, Jaume. *Cultura e imaginación política*. Paris; ADHEL/ RILMA2, 2018.
- Piglia R.: *Crítica y ficción*. Barcelona: Anagrama, 2001; *Formas breves*. Barcelona: Anagrama, 2001.
- Rodríguez, Juan Carlos. *La norma literaria*. Diputación Provincial de Granada, 1994.
- Quilis, Antonio, *Métrica española*, Madrid, Alcalá, 1973; Barcelona, Ariel, 1984.
- Ricoeur, P.: *Tiempo y narración*. México: Siglo XXI, 1995.
- Sullà, E. (ed.): *Teoría de la novela. Antología de textos del siglo XX*, Madrid, Ed. Crítica, 1996.
- Villanueva, Darío: *Teorías del realismo literario*, Madrid, Espasa-Calpe, 1992.